

Att leda kollegiala samtal - Pedagogisk
handledning och Lärande samtal

Presentation och bakgrund

- Avhandling "Pedagogiska handledning i tanke och handling"
- Bok "Kollegialt lärande genom pedagogisk handledning och lärande samtal"
- Webutbildning "Lärande samtal" - Liber

Tre handledningstraditioner

Utmärkande för traditionen	Terapitraditionen	Hantverks- traditionen	Handling och reflektion
Handledarrollen	Framträdande	Föreskrivande	Bemyndigande
Gruppen	Problemfokus	Underordnad	Ställer frågor och lyssnar
Lärandet	Känslomässigt, omedvetna processer	Kunskapsförmedling	Egen och gemensam reflektion

Reflektion 1

- Sitt själv i 3 minuter och skriv vilken handledning du känner igen och har erfarenhet av
  - Para ihop dig med den som sitter bredvid dig och jämför era erfarenheter i 5 min
  - Samtal i storgrupp
-

Varför reflektion?

- Handlingsrepertoar
- Det förgivettagna
- Vanans makt
- Förstå vad andra förstår

Former för reflektion

- ▶ Egen och gemensam reflektion
  - ▶ Muntlig och skriftlig
  - ▶ Reflektionsnivåer
-

Reflektionsnivåer

- Vardagsprat
- Sätta ord på vad man gör
- Reflektera över principer för sitt handlande
- Reflektera över sitt eget tänkande

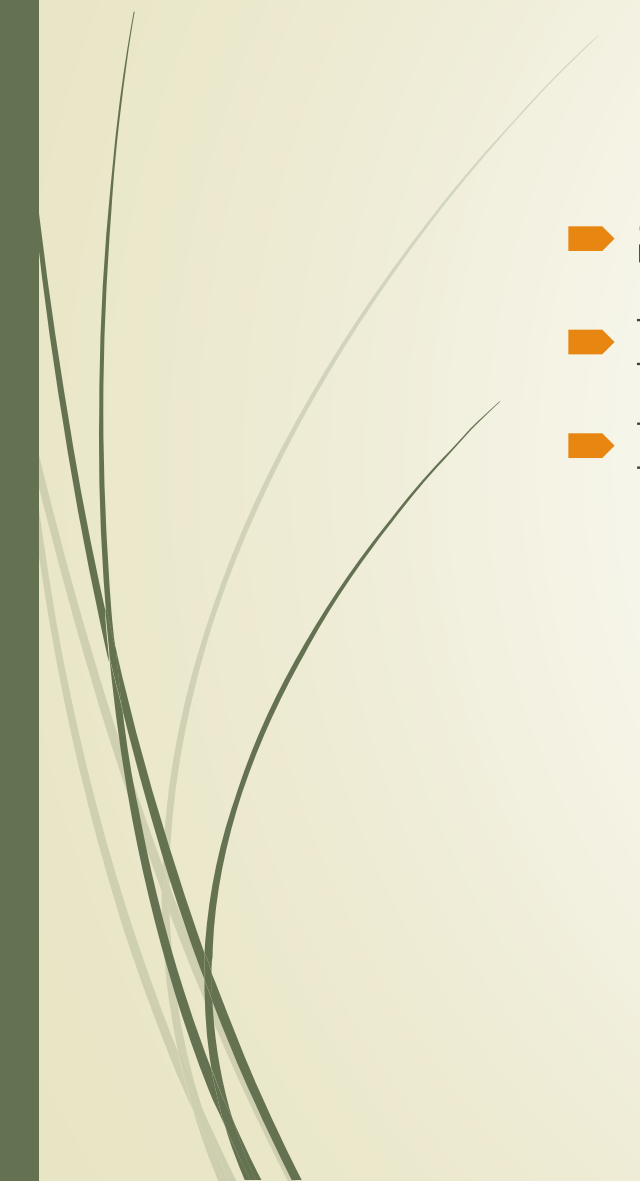
Gemensam reflektion inom förskola och skola

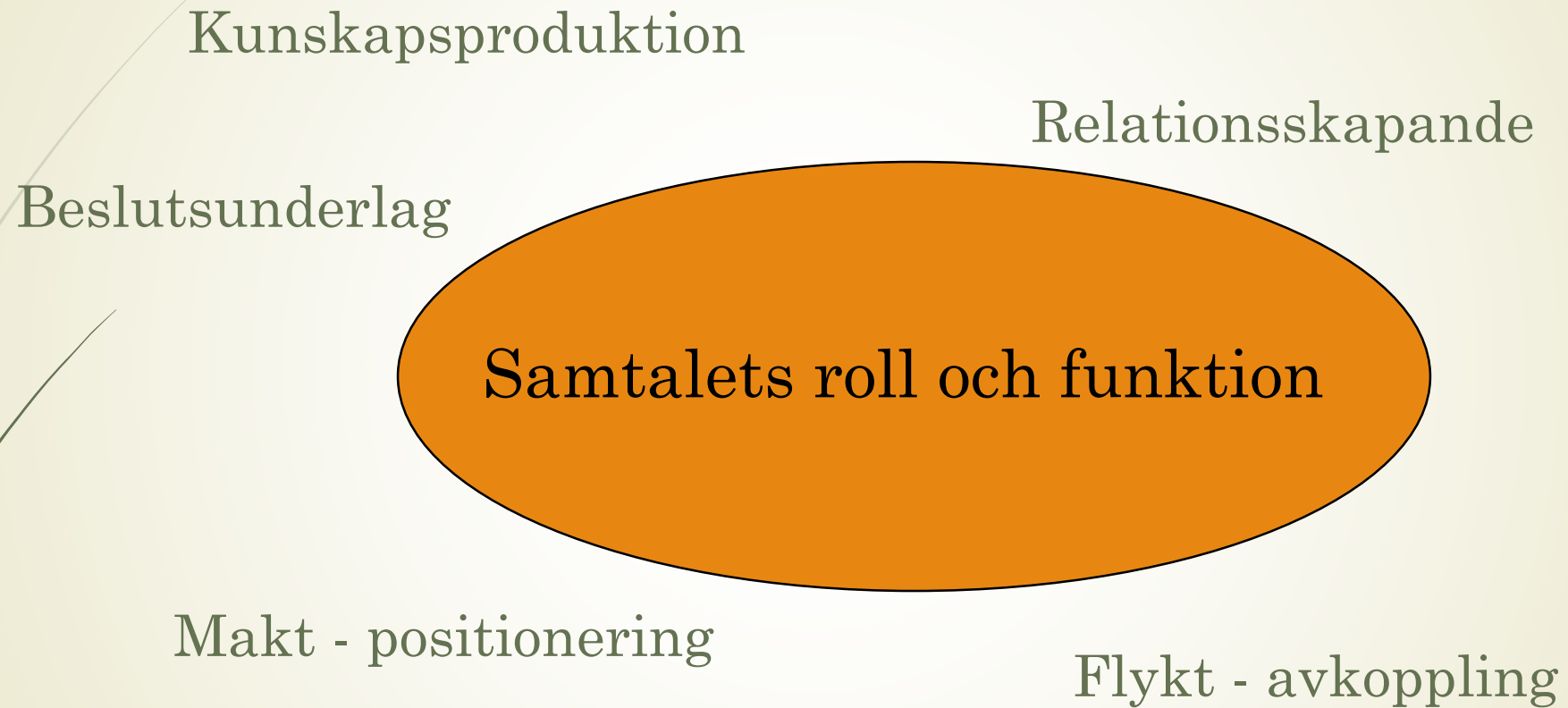
- Synen på barn och elevers lärande
  - Förskollärarens och lärarens uppdrag
  - Förskolans och skolans uppdrag
-

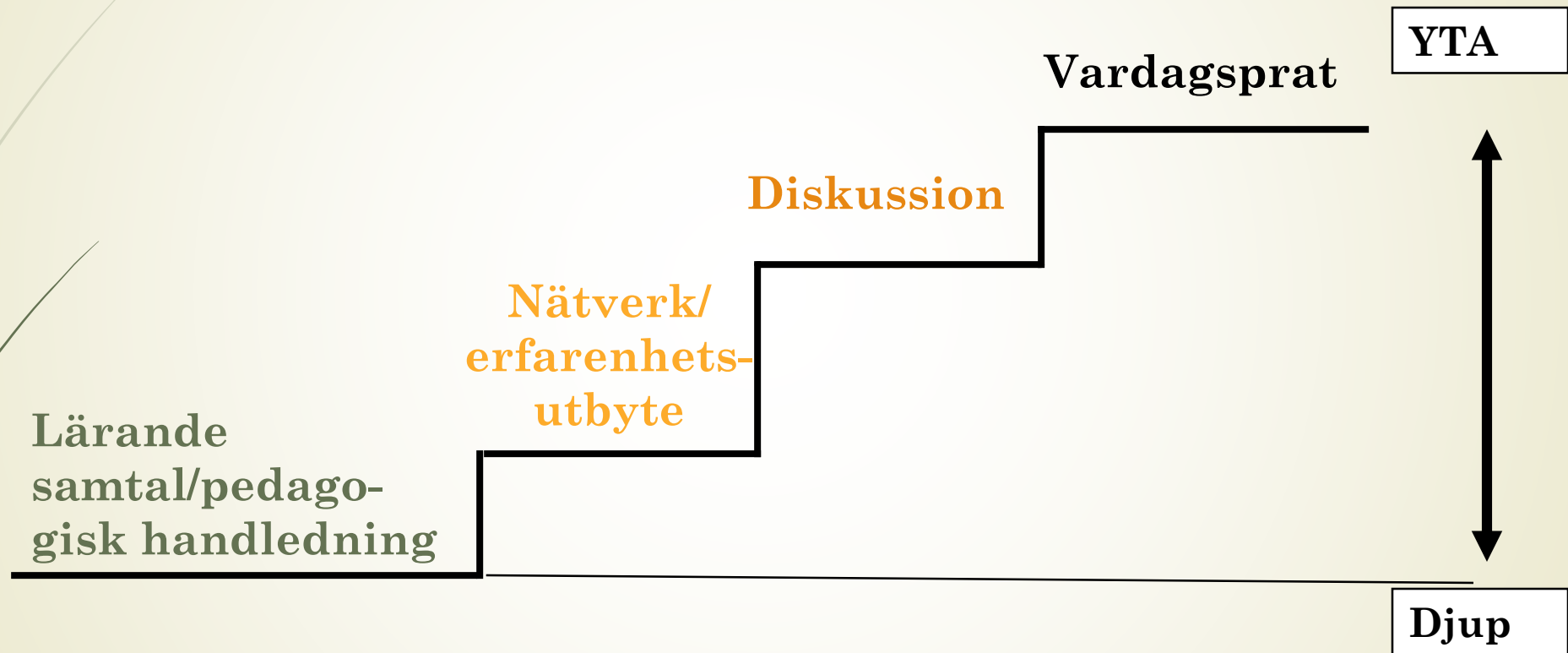

Olika samtal

- ▶ Samtalets roll och funktion
  - ▶ Ledningen av samtalet
  - ▶ Deltagande i samtalet
-

Samtalstrappa

Reflektion 2

- ▶ Sitt själv i 3 minuter och punkta ner vilka olika samtal du deltar i på din arbetsplats?
  - ▶ Para ihop dig med den som sitter bredvid dig och jämför era erfarenheter i 5 min
  - ▶ Samtal i storgrupp
-

Olika principer för reflekterande samtal

- Villigheten att lyssna
- Intresse för de andra
- Nollställdhet, avsaknad av förutfattade meningar

3 P:N

- Professionell
  - Personlig
  - Privat
-

Tanke ————— Handling

Det subjektiva perspektivet

Alla ska komma till tals

Tankerespekt

Bodil Jönsson

Samtalets delar

- ▶ Handledarens roll och uppdrag
- ▶ Deltagarnas roll och uppdrag
- ▶ Redskap; lyssna och fråga
- ▶ Samtalsmönster
- ▶ Bjuda motstånd

Lyssnandets kompetens

Öron

Ögon

Hjärta

Odelad
uppmärk-
samhet

Handledarens roll och uppdrag

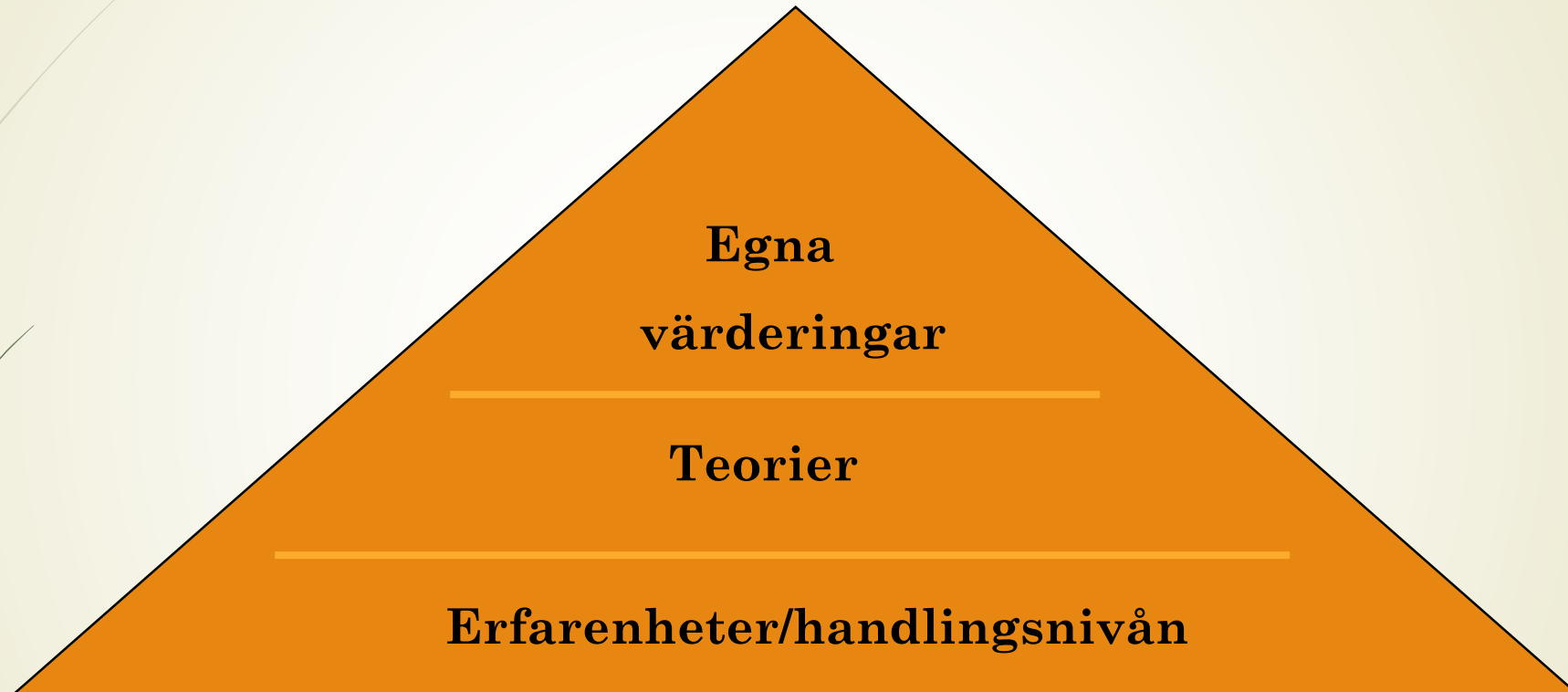
- ▶ Få alla att komma till tals
  - ▶ Att alla lyssnar på alla
  - ▶ Att samtalsämnet fördjupas
  - ▶ Att samtalet genomförs i ett lugnt tempo
  - ▶ Att samtalet sammanfattas på slutet
-

Deltagarnas roll och uppdrag

- ▶ Tala utifrån ett jag-perspektiv (subjektivt)
  - ▶ Lyssna för att förstå vad andra säger
  - ▶ Bidra med sina tankar och sin förståelse
  - ▶ Aktivt närvarande
-

Att ställa frågor

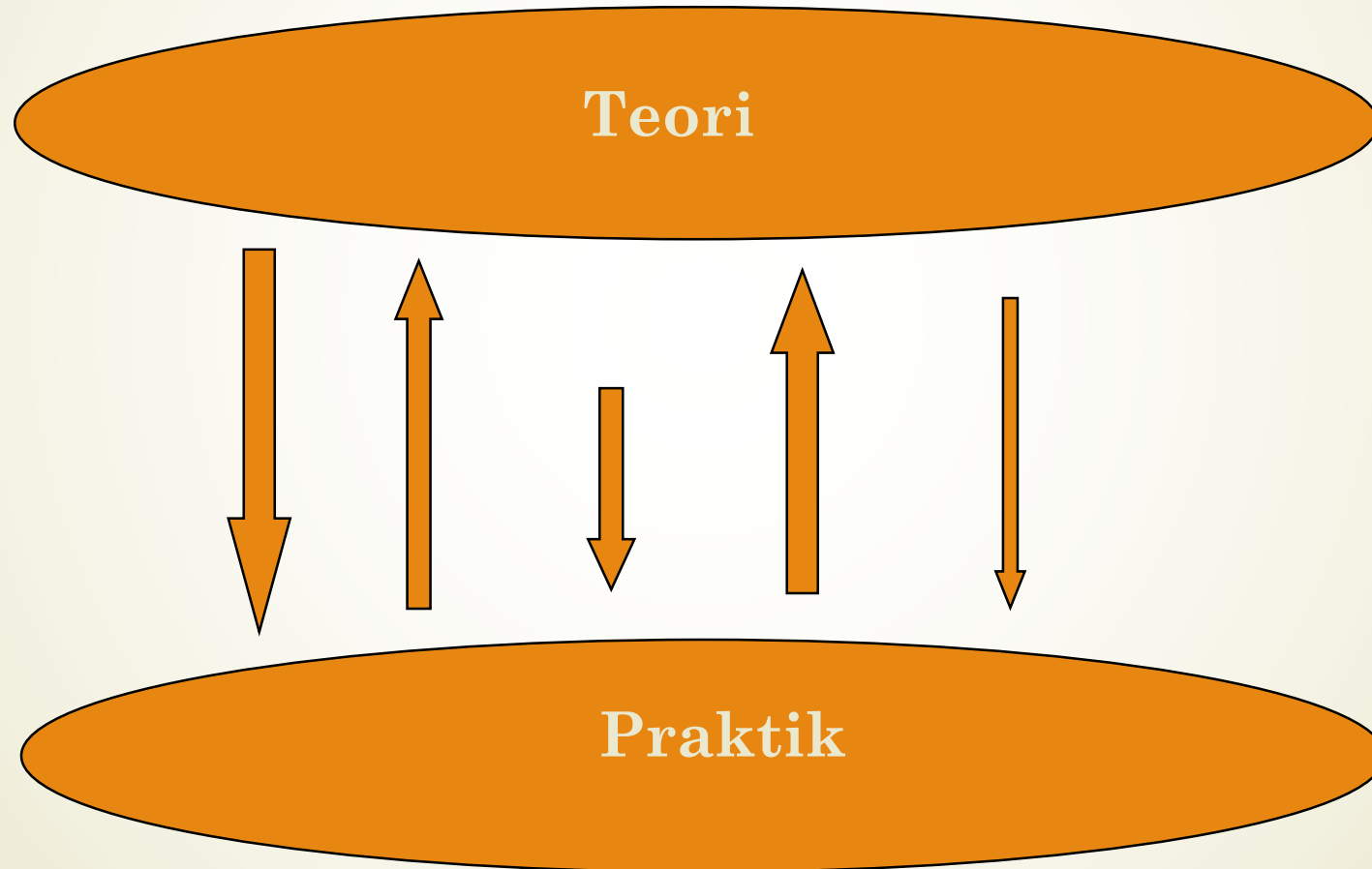
Samtalsämnet

Närhet

Distans

Samtalsämnet

Samtalsmönster

- ▶ Alla samtal har ett mönster
- ▶ Alla samtalsmönster går att utveckla
- ▶ Det finns mycket makt i samtal
- ▶ Hur vi samtalar ger mycket kunskap om de som deltar i samtalet

Strävan – att bjuda motstånd

Synliggöra

Likheter

Olikheter

Allas tankar blir
synliga

Lärande samtal

Bekräfta

Känna igen sig

Söka likheter

Feed back

Ping-pong

Kunskapa

Formulera nya
frågor

Ny kunskap kring
uppdraget

Befästa

Odlar myter,
svårigheter

Stannar vid
konstateranden

Bjuda motstånd genom frågor

- Konkretiserande frågor – faktiska förhållande
  - Undersökande frågor – upplevelse och förståelse
  - Utmanande frågor – problematisera, alternativa perspektiv
  - Utvärderande frågor – åsikter, värderingar, resultat
-

Lärande samtal kan dessutom bidra till

- kunskap kring vårt uppdrag
  - mening i arbetet
  - gemensamma begrepp och ett yrkesspråk
-

Samtal om samtalet

- Gruppen får direkt återkoppling på samtalet
  - Granskar samtalsmönster
  - Gruppen blir medveten om varandras likheter och olikheter
  - Bidrar till en utveckling av gruppen
-

Handledningen före – under - efter

- Nollgång, Vad ska vi samtala om?
- Start av samtalet – genomförande – sammanfattning – samtal om samtalet
- Nästa gång

Förutsättningar för handledningen

- Lokalen
- Vilka ska delta?
- Antal deltagare?
- Hur länge ska vårt samtal vara?
- Hur lång tid bör det vara mellan samtalet?
- Dokumentation
- Sekretess

Fyra förhållningssätt

- Respekt
  - Äkthet
  - Empati
  - ”Dämpad” entusiasm”
-

Tack för idag och lycka till!

Elisabeth.asen.nordstrom@gmail.com

-
-
- ▶ Observera att materialet endast får användas med hänvisning till upphovsmannen.